

Βρυξέλλες, 15 Ιουνίου 2026
(OR. en)

10288/1/26
REV 1

ENV 689
CLIMA 313
AGRI 464
FORETS 90
ENER 378
TRANS 393
IND 396
SAN 458

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου
Αποδέκτης:	Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων / Συμβούλιο
Θέμα:	Στρατηγική για την ανθεκτικότητα των υδάτων – Ένας χρόνος μετά: τρέχουσα κατάσταση και μελλοντική πορεία – Ανταλλαγή απόψεων

Ενόψει του Συμβουλίου (Περιβάλλον) της 25ης Ιουνίου 2026, περιλαμβάνεται στο παράρτημα ενημερωτικό έγγραφο της Προεδρίας με ερωτήματα προς τους/τις υπουργούς σχετικά με το ανωτέρω θέμα.

Η Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων καλείται να λάβει υπό σημείωση το ενημερωτικό σημείωμα και τα ερωτήματα, και να τα διαβιβάσει στο Συμβούλιο.

Στρατηγική για την ανθεκτικότητα των υδάτων – Ένας χρόνος μετά: τρέχουσα κατάσταση και μελλοντική πορεία

– Ανταλλαγή απόψεων –

Στις 4 Ιουνίου 2025 η Επιτροπή παρουσίασε την ευρωπαϊκή στρατηγική για την ανθεκτικότητα των υδάτων. Το Συμβούλιο εξέφρασε την ικανοποίησή του για τη στρατηγική στα συμπεράσματά του της 21ης Οκτωβρίου 2025. Η στρατηγική δίνει συνέχεια στις εντεινόμενες ανησυχίες σχετικά με τη λειψυδρία, τις ξηρασίες, τις πλημμύρες και τις συνολικές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στους υδάτινους πόρους, τα οικοσυστήματα και τους οικονομικούς τομείς. Βασίζεται στο υφιστάμενο κεκτημένο της ΕΕ για τα ύδατα, που περιλαμβάνει κυρίως την οδηγία-πλαίσιο για τα ύδατα, την οδηγία για τις πλημμύρες και την οδηγία για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων, καθώς και στη στρατηγική της ΕΕ για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή. Ευθυγραμμίζεται επίσης με τους στόχους της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας και με την πορεία προς την επίτευξη του κλιματικού στόχου για το 2040 και λαμβάνει υπόψη τα αυξανόμενα στοιχεία που αποδεικνύουν ότι οι κίνδυνοι που σχετίζονται με το νερό εντείνονται σε ολόκληρη την Ένωση. Σε πολλές περιφέρειες παρατηρούνται συχνότερες και σοβαρότερες ξηρασίες, μείωση της στάθμης των υπόγειων υδάτων και αύξηση της ζήτησης νερού στους τομείς της γεωργίας και της βιομηχανίας και στις αστικές περιοχές. Ταυτόχρονα, οι ακραίες βροχοπτώσεις και οι πλημμύρες ασκούν αυξανόμενη πίεση στις υποδομές και τα οικοσυστήματα.

Στόχος της στρατηγικής είναι η ενίσχυση της ανθεκτικότητας των υδάτων μέσω της αποκατάστασης και της προστασίας ολόκληρου του κύκλου του νερού, από την πηγή έως τη θάλασσα, για την καλύτερη αντιμετώπιση των πλημμυρών, της ξηρασίας και της λειψυδρίας μέσω της αποτελεσματικής εφαρμογής της υφιστάμενης νομοθεσίας της ΕΕ για τα ύδατα. Η στρατηγική προωθεί έξυπνες πρακτικές για τα ύδατα, πράσινες υποδομές και μέτρα για τη μείωση της ρύπανσης, συμπεριλαμβανομένων των επιβλαβών ουσιών, όπως οι PFAS, στο πόσιμο νερό. Επιδιώκει επίσης να προωθήσει μια έξυπνη ως προς τη διαχείριση των υδάτων οικονομία βελτιώνοντας την αποδοτική χρήση των υδάτων και στοχεύοντας σε μείωση της κατανάλωσης νερού κατά 10 % σε ολόκληρη την ΕΕ έως το 2030, εκσυγχρονίζοντας παράλληλα τις υποδομές, μειώνοντας τις διαρροές και ενθαρρύνοντας ψηφιακές λύσεις μέσω δημόσιων και ιδιωτικών επενδύσεων. Επιπλέον, έχει ως στόχο να διασφαλίσει την πρόσβαση σε καθαρό και οικονομικά προσιτό νερό μέσω της ευαισθητοποίησης του κοινού, της στήριξης της υπεύθυνης τιμολόγησης του νερού και της προώθησης της εκπαίδευσης και της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών, ενισχύοντας παράλληλα την παγκόσμια ηγετική θέση της ΕΕ όσον αφορά την ανθεκτικότητα των υδάτων με διεθνείς συνεργασίες και συμπράξεις.

Ένα έτος μετά την έγκριση της στρατηγικής, η Προεδρία προτείνει να γίνει απολογισμός της προόδου που έχει επιτευχθεί και να συζητηθούν μελλοντικές δράσεις, με ιδιαίτερη έμφαση στα ακόλουθα τρία ζητήματα προς εξέταση από τους υπουργούς:

1. Απολογισμός της στρατηγικής για την ανθεκτικότητα των υδάτων και εφαρμογή σε εθνικό επίπεδο:

Στον πυρήνα της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την ανθεκτικότητα των υδάτων βρίσκεται μια νέα ώθηση υπέρ των προσπαθειών της ΕΕ για την προώθηση της **αποδοτικής χρήσης των υδάτων**. Η στρατηγική εισάγει έναν φιλόδοξο στόχο για τη βελτίωση της αποδοτικής χρήσης των υδάτων κατά 10 % έως το 2030, καθώς και την «αρχή της προτεραιότητας στην αποδοτική χρήση των υδάτων». Η αρχή εξηγείται περαιτέρω στη σύσταση της Επιτροπής, της 4ης Ιουνίου 2025, σχετικά με τις κατευθυντήριες αρχές για την προτεραιότητα στην αποδοτική χρήση των υδάτων.¹

Σύμφωνα με έκθεση του ΕΟΠ/Ευρωπαϊκού Θεματικού Κέντρου για τη βιοποικιλότητα και τα οικοσυστήματα του 2025 σχετικά με την εξοικονόμηση νερού² για μια Ευρώπη ανθεκτική στον τομέα των υδάτων, το **δυναμικό εξοικονόμησης διαφέρει σημαντικά** μεταξύ των περιφερειών της ΕΕ και ανά τομέα, ωστόσο μπορούν να πραγματοποιηθούν σημαντικές μειώσεις όσον αφορά την άντληση υδάτων. Οι μειώσεις αυτές θα μπορούσαν να επιτευχθούν με τεχνικά και επιχειρησιακά μέτρα για τη μείωση των απωλειών και των διαρροών, καθώς και με τη βελτίωση της αποδοτικής χρήσης των υδάτων στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, τη γεωργία, τη δημόσια ύδρευση και τη μεταποίηση. Το εκτιμώμενο δυναμικό εξοικονόμησης νερού ανά τομέα στην ΕΕ των 27 κυμαίνεται μεταξύ 45-95 % στην ενέργεια (ψύξη σταθμών ηλεκτροπαραγωγής), 5-20 % στη γεωργία, 20-50 % στη δημόσια ύδρευση και 30-50 % στη βιομηχανία (βλ. πίνακα κατωτέρω).

¹ https://environment.ec.europa.eu/publications/commission-recommendation-water-efficiency-first-guiding-principles_en

² <https://www.eea.europa.eu/en/analysis/publications/water-savings-for-a-water-resilient-europe>

Πίνακας 1. Εκτιμώμενο δυναμικό εξοικονόμησης νερού ανά τομέα στην ΕΕ-27

	Ηλεκτρική ενέργεια — ψύξη σταθμών ηλεκτροπαραγωγής	Γεωργία	Δημόσια ύδρευση, συμπεριλαμβανομένων του τουρισμού και των υπηρεσιών	Βιομηχανία	Λοιποί τομείς (π.χ. εξόρυξη, λατόμευση και κατασκευές)
Ετήσιος μέσος όρος της άντλησης υδάτων (2000- 2022) (εκατομμύρια m ³)	72.300	59.300	38.700	28.200	3.000
Ετήσια άντληση υδάτων ως ποσοστό του συνόλου για τους οικονομικούς τομείς	36 %	29 %	19 %	14 %	2 %
Θεωρητικό δυναμικό εξοικονόμησης νερού εντός του τομέα (% της ετήσιας άντλησης υδάτων του τομέα)	45-95 %	5-20 %	20-50 % (10-30 % στον τουρισμό)	30-50 %	Απουσία αξιολόγησης στο παρόν ενημερωτικό σημείωμα

Πηγή: (Wolters et al., 2025) βάσει στοιχείων του ΕΟΠ 2024.

Για να στηρίξει την εφαρμογή της σύστασης και να συμβάλει στην επίτευξη του φιλόδοξου στόχου για αύξηση της αποδοτικής χρήσης των υδάτων κατά 10 % έως το 2030, η Επιτροπή, σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη και τους συμφεροντούχους, ιδίως στο πλαίσιο της Ομάδας «Κοινή στρατηγική εφαρμογής για τη λειψυδρία και την ξηρασία», εργάζεται για την ανάπτυξη **κοινής μεθοδολογίας για τους στόχους αποδοτικής χρήσης των υδάτων**, λαμβάνοντας υπόψη τις εδαφικές και άλλες διαφορές μεταξύ χωρών, περιφερειών και τομέων. Το χρονοδιάγραμμα αυτού του άξονα εργασίας λήγει το **τέταρτο τρίμηνο του 2026**. Με την υποστήριξη συμβούλου, η Ομάδα χαρτογράφησε περίπου 40 μεθοδολογίες σε δημόσιες και ιδιωτικές πρωτοβουλίες για τον καθορισμό στόχων που σχετίζονται με το νερό και τώρα αντλεί από τις μεθοδολογίες αυτές ορισμένα στοιχεία, τα οποία μπορούν από κοινού να αποτελέσουν τη βάση για μια ευρωπαϊκή μεθοδολογία ή μεθοδολογίες για τον καθορισμό στόχων αποδοτικότητας σε επίπεδο αποθήκευσης, μεταφοράς και χρήσης των υδάτων.

2. Ψηφιοποίηση και εξυπνότερη διαχείριση των υδάτων

Στη στρατηγική για την ανθεκτικότητα των υδάτων ανακοινώθηκε η ανάπτυξη **σχεδίου δράσης σε επίπεδο ΕΕ για την ψηφιοποίηση του τομέα των υδάτων**. Για τη στήριξη αυτής της πρωτοβουλίας, η Επιτροπή δρομολόγησε πρόσφατα πρόσκληση υποβολής στοιχείων, η προθεσμία της οποίας λήγει στις 24 Ιουνίου 2026³. Τα κράτη μέλη και άλλοι συμφεροντούχοι ενθαρρύνθηκαν να διατυπώσουν τις απόψεις και τις προτάσεις τους.

Το ψηφιακό σχέδιο δράσης για τον τομέα των υδάτων αποσκοπεί στην αντιμετώπιση του κατακερματισμού των συστημάτων διαχείρισης των υδάτων στην Ευρώπη με την προώθηση μεγαλύτερης ψηφιακής ολοκλήρωσης και συντονισμού σε ολόκληρο τον κύκλο του νερού και μεταξύ των επιπέδων διακυβέρνησης. Εξασφαλίζοντας καλύτερη κοινοχρησία δεδομένων και ψηφιακές λύσεις, το σχέδιο δράσης επιδιώκει να βελτιώσει την αποδοτικότητα, να μειώσει τον διοικητικό φόρτο, να ενισχύσει την ανθεκτικότητα σε κινδύνους που σχετίζονται με το νερό και να στηρίξει την αποτελεσματική εφαρμογή της αρχής της προτεραιότητας στην αποδοτική χρήση των υδάτων.

Το επικείμενο σχέδιο δράσης θα στοχεύει συγκεκριμένες προκλήσεις του τομέα των υδάτων και θα περιλαμβάνει **δύο βασικούς πυλώνες**: i) την ανάπτυξη ψηφιακών λύσεων μέσω χρηματοδότησης και ανταλλαγής γνώσεων για την καλλιέργεια ψηφιακών δεξιοτήτων και την προώθηση της μεταφοράς τεχνολογίας στον τομέα των υδάτων, και ii) τη στήριξη της κοινοχρησίας δεδομένων για τα ύδατα με την προώθηση της ανάπτυξης εθνικών πυλών δεδομένων με σκοπό την αντιμετώπιση του κατακερματισμού και την εξασφάλιση της εύκολης αναζήτησης, της δωρεάν πρόσβασης, της διαλειτουργικότητας και της επαναχρησιμοποίησης των δεδομένων, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της οδηγίας για τα ανοικτά δεδομένα. Το σχέδιο αποτελεί μέρος του προγράμματος εργασίας της Επιτροπής για το 2026⁴. Τοποθετείται στο σημείο διασταύρωσης της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης, στηρίζοντας άμεσα τους στόχους της Πυξίδας Ανταγωνιστικότητας⁵ μέσω της παροχής συνδρομής για την εξασφάλιση της διαθεσιμότητας πόρων σε πολλούς τομείς.

³ [Η Επιτροπή ζητεί στοιχεία σχετικά με το ψηφιακό σχέδιο δράσης για τον τομέα των υδάτων - Περιβάλλον](#)

⁴ https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/strategy-documents/commission-work-programme/commission-work-programme-2026_en

⁵ https://commission.europa.eu/topics/competitiveness/competitiveness-compass_en

Το σχέδιο **θα βασιστεί στα εξής**: i) τη στρατηγική για την εφαρμογή της TN⁶ και το σχέδιο για μια ήπειρο TN⁷, τα οποία αποσκοπούν στη διευκόλυνση της ανάπτυξης της τεχνητής νοημοσύνης για προληπτική συντήρηση και παρακολούθηση σε πραγματικό χρόνο, και ii) τη στρατηγική για την Ένωση Δεδομένων⁸, η οποία στηρίζει την κοινοχρησία δεδομένων για τα ύδατα με την προώθηση της ανάπτυξης εθνικών πυλών δεδομένων με σκοπό την αντιμετώπιση του κατακερματισμού και την εξασφάλιση της εύκολης αναζήτησης, της δωρεάν πρόσβασης, της διαλειτουργικότητας και της επαναχρησιμοποίησης των δεδομένων, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της οδηγίας για τα ανοικτά δεδομένα⁹.

3. Κινητοποίηση χρηματοδότησης για τη στρατηγική για την ανθεκτικότητα των υδάτων:

Η ενδιάμεση επανεξέταση της πολιτικής συνοχής της ΕΕ¹⁰ εισήγαγε μεγαλύτερες δυνατότητες ευελιξίας που επιτρέπουν στα κράτη μέλη να ανακατευθύνουν τα κονδύλια της περιόδου 2021-2027 προς στρατηγικές προτεραιότητες· σε αυτό το πλαίσιο, η ανθεκτικότητα των υδάτων αναδεικνύεται σε βασική προτεραιότητα και επωφελείται από μια άνευ προηγουμένου δέσμη κινήτρων. Ως εκ τούτου, **σε 16 κράτη μέλη ανακατανεμήθηκαν 3,1 δισ. EUR**, με το μεγαλύτερο μέρος της στήριξης να προορίζεται για την κατασκευή ή την αναβάθμιση υποδομών **λυμάτων και πόσιμου νερού**, καθώς και για την **ενίσχυση της ανθεκτικότητας των υδάτων και της βιώσιμης διαχείρισης των πόρων**. Οι προγραμματισμένες επενδύσεις αφορούν επίσης την ανάπτυξη νέων συστημάτων **αποθήκευσης και διασυνδέσεων** μεταξύ των υδατικών συστημάτων, την προστασία των υδάτινων οικοσυστημάτων και την **αποκατάσταση** περιοχών υψηλής περιβαλλοντικής αξίας. Αφορούν επίσης **συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης** για την πρόληψη **πλημμυρών**, καθώς και την ενισχυμένη **αποδοτικότητα** της παροχής νερού **μέσω της ψηφιοποίησης**, της αυτοματοποίησης και της βελτιστοποίησης.

Το **πρόγραμμα της ΕΤΕπ για τα ύδατα ύψους 15 δισ. EUR** έχει επίσης δρομολογηθεί και ο εξαγγελθείς **συμβουλευτικός μηχανισμός για τη βιώσιμη διαχείριση των υδάτων** ως υπηρεσία μίας στάσης για την παροχή συμβουλών από την ΕΤΕπ στον τομέα των υδάτων έχει τεθεί πλήρως σε εφαρμογή και μπορεί να στηρίζει την ανάπτυξη ικανοτήτων και την υλοποίηση σειράς έργων.

⁶ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/apply-ai>

⁷ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/ai-continent-action-plan>

⁸ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/data-union>

⁹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32019L1024>

¹⁰ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/qanda_26_710

Αναγνωρίζοντας τη σημαντική συμβολή της ιδιωτικής χρηματοδότησης στο θεματολόγιο για την ανθεκτικότητα των υδάτων, η Επιτροπή εργάζεται για τη δρομολόγηση **μηχανισμού επιτάχυνσης των επενδύσεων στον τομέα της ανθεκτικότητας των υδάτων** με στόχο την υλοποίηση 20 πιλοτικών καινοτόμων δράσεων για τη φυσική συγκράτηση των υδάτων και την αποδοτική χρήση τους, ο οποίος θα φέρει σε επαφή τοπικούς επενδυτές στον τομέα των υδάτων, παρόχους λύσεων και όσους αντιμετωπίζουν σχετικές προκλήσεις, ώστε να εμπνεύσουν παρόμοιες δράσεις σε ολόκληρη την ΕΕ.

Ερωτήματα προς τους/τις υπουργούς

Η Προεδρία καλεί τους/τις υπουργούς να εξετάσουν τα ακόλουθα ερωτήματα:

1. Ένα έτος μετά την έγκριση της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την ανθεκτικότητα των υδάτων, ποια πρόοδος έχει επιτευχθεί και ποιες είναι οι προκλήσεις σε εθνικό επίπεδο όσον αφορά την προώθηση της αποδοτικής χρήσης των υδάτων; Ποια διδάγματα μπορούν να αντληθούν για τη στήριξη της αποτελεσματικότερης εφαρμογής της στρατηγικής κατά τα επόμενα έτη;
2. Ποιες ορθές πρακτικές και εμπειρίες θα μπορούσαν να ανταλλάξουν τα κράτη μέλη και ποια στήριξη αναμένετε από το επικείμενο σχέδιο δράσης για την ψηφιοποίηση του τομέα των υδάτων σε επίπεδο ΕΕ, ώστε να επιταχυνθεί η ανάπτυξη λύσεων όπως τα έξυπνα συστήματα μέτρησης των υδάτων, η τηλεμέτρηση ή τα ψηφιακά δίδυμα για τη στήριξη της εφαρμογής της στρατηγικής για την ανθεκτικότητα των υδάτων;
3. Πώς μπορούμε να απελευθερώσουμε περισσότερες ιδιωτικές επενδύσεις και να αξιοποιήσουμε καλύτερα τα καινοτόμα χρηματοδοτικά μέσα για την επιτάχυνση της εφαρμογής της στρατηγικής για την ανθεκτικότητα των υδάτων, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι τα κράτη μέλη πληρούν τις αναγκαίες προϋποθέσεις και διαθέτουν τα αναγκαία κίνητρα για την ανάπτυξη φιλόδοξων έργων στον τομέα της ανθεκτικότητας των υδάτων;